

Talousvaliokunnan mietintö n:o 32 hallituksen esityksestä laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta sekä turvavarastolain, tuontipolttoaineiden velvoitevarastointilain ja varmuusvarastointimaksusta annetun lain 1 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunta on lähettänyt 4. syyskuuta 1992 talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 105 laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta sekä turvavarastolain, tuontipolttoaineiden velvoitevarastointilain ja varmuusvarastointimaksusta annetun lain 1 ja 5 §:n muuttamisesta.

Esityksen johdosta valiokunnassa ovat olleet kuultavina apulaisosastopäällikkö Erkki Palmqvist kauppa- ja teollisuusministeriöstä, alivaltiosihteeri Juhani Kivelä valtiovarainministeriöstä sekä suunnittelujohtaja Mika Purhonen ja lakimies Asko Harjula Puolustustalouden suunnittelukeskuksesta.

Hallituksen esitys

Hallitus esittää, että voimassa oleva valtion varmuusvarastoista annettu laki korvataan uudella huoltovarmuuden turvaamisesta annetulla lailla. Lain tarkoituksena on poikkeusolojen varalta turvata väestön toimeentulon, maan talouselämän ja maanpuolustuksen kannalta välttämättömät taloudelliset toiminnot. Huoltovarmuuden turvaamiseksi kaikissa oloissa on luotava ja ylläpidettävä valmius hyödykkeiden tuottamiseksi sekä tuotannon, jakelun, kulutuksen ja ulkomaankaupan ohjaamiseksi.

Valtion varmuusvarastoja pidetään väestön toimeentulolle, elinkeinoelämän toiminnalle ja maanpuolustusta tukevalle tuotannolle välttämättömistä raaka-aineista ja tuotteista. Viljan varmuusvarastoinnista säädetään erikseen.

Huoltovarmuuden kehittämistä ja ylläpitoa varten on kauppa- ja teollisuusministeriön alainen Huoltovarmuuskeskus. Laissa on säännökset Huoltovarmuuskeskuksen tehtävistä ja hallinnosta.

Huoltovarmuuskeskuksen hoidossa on valtion talousarvion ulkopuolella oleva huoltovar-

muusrahasto, johon tuloutetaan varmuusvarastointimaksut sekä muita vastikkeita ja maksuja. Laissa on tarkemmat säännökset huoltovarmuuden rahoittamisesta.

Uuden huoltovarmuuslainsäädännön johdosta ehdotetaan samassa yhteydessä muutettavaksi myös turvavarastolakia, tuontipolttoaineiden velvoitevarastointilakia ja varmuusvarastointimaksusta annettua lakia.

Valiokunnan kannanotot

Huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lakiehdotuksen 11 §:n 3 momentin mukaan Huoltovarmuuskeskuksella on oikeus periä suoritteistaan maksuja, joiden suuruuden se määrää markkinoilla vallitsevan hintatason mukaan.

Valiokunta ehdottaa lakiehdotuksen 11 §:n 2 ja 3 momenttia täsmennettäväksi siten, että Huoltovarmuuskeskus hinnoittelee pääasiallisesti elinkeinoelämälle tuottamansa suoritteet liiketaloudellisin perustein. Suoritteista saatavat vastikkeet tuloutetaan huoltovarmuusrahastoon.

Lisäksi valiokunta ehdottaa, että samaan lakiehdotukseen lisätään uusi 17 §, jossa säädetään Puolustustalouden suunnittelukeskuksesta sekä kauppa- ja teollisuusministeriöstä Huoltovarmuuskeskuksen palvelukseen siirtyvän henkilöstön siirtymävaiheen työsuhteesta ja eläketurvan järjestämisestä.

Muiden lakiehdotusten johdosta valiokunnalla ei ole huomautettavaa.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

*että 2., 3. ja 4. lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomina ja
että 1. lakiehdotus hyväksyttäisiin näin
kuuluvana:*

Laki

huoltovarmuuden turvaamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä määrättyllä tavalla, säädetään:

1—10 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

11 §

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Varmuusvarastoitujen tavaroiden luovutuksista ja muista Huoltovarmuuskeskuksen tuottamista suoritteista saatavat vastikkeet tuloutetaan huoltovarmuusrahastoon.

Huoltovarmuuskeskus hinnoittelee suoritteensa liiketaloudellisin perustein.

12—16 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

17 § (Uusi)

Tämän lain tullessa voimaan Puolustustalouden suunnittelukeskuksesta sekä kauppaja teollisuusministeriöstä siirtyvä henkilöstö tulee Huoltovarmuuskeskuksen palvelukseen vanhoina työntekijöinä.

Huoltovarmuuskeskuksen työsuhteessa olevan henkilön eläketurvasta on voimassa, mitä virka- ja työsuhteessa valtioon olevan henkilön osalta on säädetty.

Eläketurvan järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista on soveltuvin osin voimassa, mitä valtion virastojen ja laitosten osalta on säädetty.

18 §

(Kuten hallituksen esityksen 17 §)

Lisäksi valiokunta ehdottaa,

että 1. lakiehdotus käsiteltäisiin valtiopäiväjärjestyksen 67 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla.

Helsingissä 9 päivänä lokakuuta 1992

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Louekoski, varapuheenjohtaja Björkenheim, jäsenet Dromberg, Jurva, Jääskeläinen, Korhonen, Koski,

Laivoranta, J. Leppänen, Linnainmaa, Luhtanen, Paloheimo, Saastamoinen ja Vuoristo sekä varajäsenet Kauppinen ja Tiuri.